

Matuszewski, Adam

"Etyka i medycyna", Edward Rużyło, Łomża 1999 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 45/2, 141-142

2000

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cierpienia, choroby i umierania w ujęciu *Starego Testamentu*, w kategoriach filozofii katolickiej, a także w kulturze antyku, średniowiecza i w polskiej myśli nowożytnej. Natomiast druga część, na którą składają się artykuły Jerzego Strojnowskiego, Barbary Zaorskiej, Ewy Budzyńskiej, Włodzimierza Piątkowskiego, Lucyny Renak i Małgorzaty Kowalskiej, próbuje ukazać problematykę choroby i umierania z perspektywy pacjenta. Autorzy analizują moralne i etyczne aspekty cierpienia i śmierci pacjenta, powinności wybranych instytucji, a także podejmują problem konieczności współpracy lekarzy, farmaceutów i pacjentów w dziele zwalczania choroby.

Prace Komisji Historii Nauki. Pod redakcją Adama Strzałkowskiego. T. 1. Kraków 1999 Nakładem Polskiej Akademii Umiejętności, 88 s.

W 1999 r. ukazał się tom 1 *Prac Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności*. Jak wynika z noty redakcyjnej Andrzeja Strzałkowskiego, celem nowo powstałego wydawnictwa jest publikacja referatów prezentowanych na posiedzeniach naukowych Komisji. W pierwszym artykule, zatytułowanym: *Oskar Kolberg a Akademia Umiejętności w Krakowie*, Wiesław Bieńkowski omawia kontakty Oskara Kolberga z Akademią Umiejętności w Krakowie oraz historię wieloletniej opieki Akademii nad badaniami Kolberga i publikacją jego największego dzieła: *Lud, jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka, tańce* (1857–90). Autor sytuuje dzieło Kolberga na tle wcześniejszych osiągnięć etnografii polskiej. W kolejnych artykułach Adam Pelczar omawia osiągnięcia matematyków polskich w zakresie badań nad równaniami różniczkowymi; Zdzisław Gajda i Stanisław Zwolski omawiają pochwałę Wydziału Lekarskiego Akademii Krakowskiej zawartą w pracy Szymona Starowolskiego: *Laudatio Almae Academiae Cracoviensis* z 1639 r.; Piotr Hübner przedstawia politykę partyjno-rządową wobec towarzystw naukowych w Polsce po II wojnie światowej; Michał Kokowski, definiując pojęcia historii i nauki, stara się określić podstawową problematykę badawczą historii nauki.

Edward Rużyłło: *Etyka i medycyna*. Łomża 1999 Oficyna Wydawnicza „Stopka“, 256 s.

Książka zawiera zbiór artykułów wybitnego polskiego lekarza, Edwarda Rużyłły, publikowanych w czasopismach lekarskich w latach 1985–1997. W artykułach tych autor podejmuje problem zmian zachodzących w życiu zbiorowym ludzi, mających wpływ zarówno na charakter ich współżycia, jak również na warunki

środowiskowe usposabiające do różnych chorób oraz związanych z tym zmian miejsca i funkcji społecznych lekarza.

Stanisław Tadeusz S r o k a : *Nauki weterynaryjne we Lwowie do roku 1945*. Rzeszów 1999 Instytut Europejskich Studiów Społecznych w Rzeszowie, 385 s.

W części pierwszej autor przedstawia początki nauczania weterynarii w Europie oraz jego rozwój w Polsce. Przedstawia także krótko osiągnięcia takich polskich ośrodków badawczych, jak: Wilno, Warszawa, Puławy, Poznań. Obszerniej omawia działalność Instytutu Weterynarii w Wiedniu i Wydziału Weterynarii w Uniwersytecie Jagiellońskim. Na końcu części pierwszej przedstawia historię nauczania weterynarii we Lwowie do 1881 roku. W części drugiej omawia działalność Szkoły Weterynarii we Lwowie w latach 1881–1918, z uwzględnieniem jej organizacji, programów nauczania, katedr, kadry naukowej oraz organizacji życia studenckiego. Natomiast rozdziały III–V omawiają działalność tej uczelni po przekształceniu jej w Akademię Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie. W aneksach zamieszczono spis absolwentów weterynarii we Lwowie, nadanych doktoratów honorowych, habilitacji, doktorów weterynarii wypromowanych w tym mieście, a także nazwiska dyrektorów, rektorów, pracowników naukowo-dydaktycznych, programy studiów oraz teksty dyplomów ukończenia studiów weterynaryjnych we Lwowie. Cennym uzupełnieniem książki jest także dołączenie do niej indeksu nazwisk.

Tadeusz U l e w i c z : *Iter romano-italicum Polonorum, czyli o związkach umysłowo-kulturalnych Polski z Włochami w wiekach średnich i w renesansie*. Kraków 1999 Universitas, 340 s.

Książka składa się z dwóch części. Część pierwsza, zawierająca pięć rozdziałów, opisuje dzieje kontaktów polsko-włoskich od 960 do 1444 r. Część druga przedstawia rozwój stosunków polsko-włoskich w okresie renesansu.

Andrzej W i e r z b i c k i : *Historiografia polska doby Romantyzmu*. Wrocław 1999 Wydawnictwo Funna; Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej, 510 s. Monografie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej. Seria Humaniora.

Książka dzieli się na pięć rozdziałów. W pierwszym autor omawia warunki rozwoju historiografii polskiej w zaborach rosyjskim, pruskim, austriackim oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej, a także przedstawia wykształcenie i skład